

Zeitschrift

für

HEBRÆISCHE BIBLIOGRAPHIE

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter

herausgegeben

VOL

Dr. A. Freimann und Dr. H. Brody.

Jahrgang V.

Frankfurt a. M.

Verlag von J. Kauffmann.

1901.

LEO BAECK INSTITUTE NEW YORK

13

Register.

Bibliographie.

[Besprochene oder von einer Notiz begleitete Schriften sind mit o vor dem Titel bezeichnet; vor der Seitenzahl steht o dort, wo von mehreren angeg. Schriften nur ein Teil besprochen ist. Rührt die Besprechung nicht von der Redaction her, so ist der Name ihres Verf. oder sein Zeichen nach der Seitenzahl in () angegeben]

a) Hebräische Titel.

	/01	071	107 1540
ספר היסודות o	סלקוטי דינים 65. 147	העורת 37	מבן בוחן 107°
71 (Hirschfeld)	.(Bacher)	הקרוש לפני כל נדרי 97	סאבני בית היוצר
(Marx) הלקומים - 0	מבשר מוב 181	התוספתא עם פרוש	75 (Lewinsky)
130 .99	מגדל בכל החדש 131	הגיון אריה 132	אחבה שאינה תלויה
- המכרוע 36	Wet-) ימגלת יוחסין	Section 19 and 18 and 1	ברבר 132
- חסידים 2	165 (stein	ויאסוף דוד 88	2 אוצר המדרשים
על הציונות 72	סמדרש שכל מוב o	120	"אוצר לשון הכמים
ספרת ציון 166	97 (Grünhut)	קבצלת השרון 132 חידות העולם 131	72 (Poznanski)
0.0	מוכר ספרים 131	יריות העולם 181 חיי היהודים באשכנו	9 אור יעקב"
עברית בעכרית 36	מחזות ושברי מחזות 37	129	איש חסיד היה 36
130	מכתבים לב"י 131	חיי העמים 130	אלדר הדני 2
עטרת חכמים 2	מכתם לדוד 38	סחיי עולם 69	אלף חמגן 130
0עיר ווילנא 108	32 (Grünhut) מלון	חלום הירצל ופתרונו 3	אמרי רצון 181
שנוך החדש (Hoff-)	The second secon	חליפות שמלות בנימין	"ארחות חיים 129
161 (mann	מסכת סוחרים 37	166	and the same of the same of
סלנינים וקרים 72°	מעין גנים 37 מעלות היוחסין	חלקת מחוקק 68	יביבליותיקה עברית °
פרוטוקול 2	165 (Wetstein)	יונקות שוווקק 60 Wet-) ירנוכת התורה	65 (B-y)
[פרק שירח] 37	מעשה נורא 1	163 (stein	בית אברהם 165
ציון במשפט 73	מציון תשועת ישראל 36	100 Istem	בית יהודה 130
19 00001 11.7	מקרא מפורש 97	מוב דמשק 36	בית יצחק 130
קבצת שירים 37	סקראות גדולות °מקראות גדולות	0.5	סבן שלמה 69°
קחלת יצחק 70	66 (Poznanski)	לאיר אור 37	סבניות ברמה 164
קהלת שלמה 88	(שו״ת)משיב דברים 108	יד אליהו 161	בר הדיא 38
קול יעקב 130	משיבת נפש 1	ידירנו 131	180 (ברקאי (החדש)
קול מבשר ותורת אמת	משיח'ם ציימען?! 2	סיוסף לקח 8	
36	סמשלי קדמונים 166	(B-y)ילקום הגרשוני	⁰ דורות הראשונים
קונטרם יקרא דחי׳ 37	משניות 130	88	100 (Hoffmann)
קינת סופרום 2	⁰ משפחת בית הלוי	ילקום יצחק 132	129 ריואן (רי״ה) 129°
קריינא דאגרתא130	165 (Wetstein)	ילקום כופר 88 יסודי חכטת חשעור 132	דם ברות 132
ראשיח ידיעת כתיבת	סתנה לילדי ישראל 36°	ישועות יעקב 36	דקדוק לשון עבר 131
הארץ 38		ישועת אליהו 3	130 דאדם
שו״ת מהרו״ה 69	נגה אש לציון 37	ישועון אליון כי ישראל בעל שם "(ר')	הגדה לליל שמורים 99
סשו״ת הרשב״א 109°	נחלת משה 182	164 (Krauss) בום	
שו"ח רשב"ו 75	נצר תאנה 2	104 (Mauss) 212	הדרת קדש 130 הכרמל 36
ישכטיחורה השלם 132°	מגלות בעלי חיים 87	כסא שלפה 37	
שבת המלכה 37	סדר הברכות 2	ביים שליבון יים	167 (J. Fr.) [קישמה]°
שר ורצח 88		בירבו ורבנו 2	הגדר של רייה 33
00 112 II IV	00 11100	4 2 12 11 12 10 7	00 11-1 79 11311

התוספתא ^oתוספתות ס' מועד עם פי' הכלת מרדכי 75 ⁰תרגום ס' איוב 74 (Eppenstein) תרתיף 181 מתשלום אכודרהם 181°

מבואות חשדה 2 תולדות... ר' חיים יחודה ליב 180 סתולדות משפחת 168 (תוספתא ראה:

שערי דמעות 71 שערי תורה [שערי | 36 (B-y) חית חשפה שפח אמת 99 166

י (שו״ת) שדה יהושע 38 | ישלמי אמוני ישראל 161 | שרמוטים 😲 "שיבת ציון 88 שיחה בישיבה של מעלח 88 שירים בפרוזה 37 ין שלחן ערוך] 117 שלמי חוחב 131 מוחב חן 109

b) Autoren und Schlagwörter.

OAbeles, A. (Fr.) 3. Bernfeld, S. 35; OChwolson, D. (El-°Abigdor Cohen Zedek 109. OAchad-Haam 167. "Ackermann, (J. Fr.) 167. Adler, M. 76. OAdret, Salomo ibn 109. Aharon aus Lunel 129. OAminow (Aminoff) A. (Bacher) 65, 147. Aristeas 132. Bach, L. 132, Bacher, W. (J. H.) 39; (Eppenstein) 73. Baentsch, B. 132. Balkind, J. 33. Bamberger, J. 109. -, M. L. 112. . 8. 4. Banks, Edg. J. 76. Bánóczi, J., s. Evkönyv. Baron, S. (Friedländer) 40. Beardsley, J. W.76. Bebber, H. 41. Behrens, S. (Friedländer) 133. Belinson, M. A. 161. OBen-Abigdor (B-y) 65. Ben-Jehuda, (Grünhut) 33. Bentauwim, S. 97. Berger, H. 33. Berliner, A. 129;

134. Berthold, P. 133. Bertholet, A. 41; 76. Bibel, °66 (Poznanski); 97. Bible, la 77; 109. the 110. Blumenstein, J. 42. Blumenthal, A. S. (Grünhut) 35. Bombe, P. 110. Brandeis, J. 80. Brann, M. 136; s. auch Gedenkbuch . . . Kaufmann. Braun, Isr. 35. Briggs, C. A. 42. Brill, Alex. 130. Brinckmann, J.110. Brisk, A. L. 68. ^oBrody, H. 129. Brown, R. H. 42. Brüll, N. 110. Buber, S. (Grünhut) 97. Büchler, S. [Alex.] (B-y) 110. Budde, K. 134; 137. Buhl, Fr. ° 4 (P);

Castiglioni, J. Ch. 35; 130. Chabot, A. 134. Chaikin, A. 111. Chajes, H. P. 174. Charles, R. H. 77. Choräle 77.

Bulova, J. Ad. 134.

Burney, C. F. 111.

42.

bogen) 174. Cazin, D. 68. Clifford, J 77. °Cohn, J. 111. —, Leop. 77. Cornill, C. H. 134.

Daiches, S. (F.) 134. Dalman, H. (Hoffmann) 161. Danzig, J. 130. Davis, M. L. H. 77. , T. W. 42. Derenbourg, H. (Eppenstein) 73. -, J. (Eppenstein) 73. Deutsch, E. 2. Doeller, Joh. 42. Dolizki, M. M. 35. Droin, J. H. 42. Dubnow, S. (Friedländer) 42. Duhm, Bernh. 43. Dünner, J. H. 43. Duperrut, F. 111.

E., z. O. 136. ºEbstein, W. (Hanauer) 111. Eck 80. Ehrenfeld, N. 80. Ehrmann, H. 134. Eldad ha-Dani 2. Elhorst, H. J. 112. Elia Wilna 69. Eliasberg, J. 131. ^oEppenstein, S. (Poznanski) 134. Epstein, J. 130.

Eres, A. 130. Erinnerung, zur, an Dr. M. Hirsch 4. ºErsohn, H. (Wetstein) 163. Ettlinger, J. 112. °Evkönyv (B-y) 77.

Faragi, J. 69. Farrar, F. W. 113. Feinstein, A. L. 130. Finke, G. 136. Frischmann, P. L. (B-y) 36. Flügel, M. 175. Fränkel, Bar. Tumim 2. Freimann, A. 175. Freudenthal, J. 43. ^oFried, S. (Hirschfeld) 71. Friedberg, B. 163. Friedländer, M. H. 136. Friedmann, E. 130. ° —, M. 75. —, P. 37. Frumkin, J. D. 38. Füllkrug, G. 175.

OGalanti, S. 164. Gall 136. Gargi, J. 36. Gebeta 2; 99; 130. Gebirger, H. 36. OGedenkbuch, .. S. D. Luzzatto (Elbogen) 175. ^oGedenkbuch Erinnerung an David Kaufmann 167. Gelbard, J.H. 130. Giesebrecht, Gill, W. H. 113. Gindraux, J. 43. Ginzberg, L. 43. - U., s. Achad-Haam. Ginzburg, J. 37. Girdelstone, R. B. 43. Glass, S. 2. Glück, G. 69. °Godlewski, M. 175. Goldberg, M. J. 130. Goldfaden, A. 2. Graetz, H. 136. Grassmann, R. 136. Green, W. H. 113. Greene, R. A. 175 Gressmann, H. 175. Gross, B. E. 36. Grünbaum, J. 36. M. 136. Grüneisen, C. 43; Grünhut, L.(Marx) 99; 130. Güdemann, M. 78. Gunkel, H. 135; 137.

Haack, E. 113. Haghiz, H. J. 46. Haguenauer, 113. ^oHalevy, J, (Hoff-mann) 100. Happel, O. 137. Harkavy, Alex. 113. Hausfreund, M. 2. Hausmeister, M. 137. ^oHazan, S. 69. Heidenheim, W. 2; Herrmann, Fr. 137. OHerzl, Theod. 175. "Heschel, R. aus (Wet-Krakau stein) 163. Hillel, K. 113. Hirsch, J. 43.

Fr. | 0 -, M. (Wohlgemuth) 78; s. auch: Erinnerung, zur. -, N. 137. Hoekstra, H. 175. Hollenberg, W. A. 137. Holzer, J. (Friedländer) 69. Holzhey, C. 43. Holzinger, H. 137. OHorovitz, Jak. (Badt) 4. o_, L. 113. M. 43. Hübner, J. M. 130. Hühn, Eug. 137. Hummelauer, Fr. 43; 80.

> I. M. 132. Jacobson, M. (J. Fr.) 114. Jehuda ha-Levi 129. Jelin, D. 36. Jesaja di Trani 36. Jewish Colonis. Assoc. 80, · - Encyclopedia (B-y) 115. Imber, N. H. 130. Johnsson, J. 43. Johnstone, C. L. 44. Isak b. Nissim 70. Israeli (Hirschfeld) 71. Italie H 44. Jubelworte 80.

Kahan, H. (B-y) 44.
Kahn, Zadoc, s.
Bible, la.
Kalonymos b. Kalonymos 107.
Kamelhar, G. 131.
Kamelhar, G. 131.
Kaufmann, D.
emlékezete (B-y)
8; s. auch Gedenkbuch.
Katz, Alb. 137.
Kautzsch, E. 119;
137.

Kayser, Th. 45. M. Kayserling, º149 (E. M).: 137. Kent, C. F. 45. Kessler, H. 45. ^oKisch, A. 140. Kittel, R. (E. M.) 45. Kleerkooper, G. G. °36; 46. Kleinpaul, R. 138. Knopping, R. 138. Koeberle, J. 46; 138. Kohana, Abr. 131; º164 (Krauss). Kohn, S. 38. - - Charif 36. König, Ed. 46; 138. Kraetzschmar, R. 138. Krasik, B. 165. Kreiner, E. 36. ^oKrochmal, A. B. (Wetstein) 165. Kronberger, E 140.

Lachmann, J. 46. Laible, H. 140. Landau, Abr. 165. Landau, Ez. 140. Laniado, R. S. 37. Latimer, E.W. 117. Laue, [L.] 140. Lazarus, M. (E. M.) 48. Lederer, Ph. 117. D. Leimdörfer, 118 (J. Fr.); 140. Lemoine A. 140. Lenorowits, M. 69, Leonardi. C. 118. Lesebuch 140. Levi, Isr. 118.

OKroner, H. (Fried-

Kurrein, Ad. 140.

°Kuttner, B. (F.) 8.

länder) 138.

°Levias, C. (Fraenkel) 92. Levin, M. 119; 140. °Levy, A (Porges) 9. —, M. A. 140.

Lewit, A. 72.
Lewner, J. B. 131.
Liebermann, M. M.
(B-y) 36.
Lindgren, E. G. D.
81.
Litsch-Rosenbaum,
G. 108.
Littmann, E. 81.
Löhr, M. 140.
Lonardo, P. M. 81.
Löwinger, H. 46.
Löwy, D. 80.
Luzzatto, S.D. 131;
s. auch: Gedenkbuch.

ºMaggidd, H. N. 108. Maimonides, Maimuni, s. 69; 183; 138. Malbim, M. L. 36; 37. Mannes, S. 81. Margaliot, E. 37. oMargolioth, Efr. Sal. (Wetstein) 165. Margoliouth, D. S. 81. Marti, K. 141. Meinhold, J. 141. Melamed, A. S. 37. Melnik, Ch. N. 131. ^oMenachem b. Salomo (Grünhut) Asarja di Fano 37; 166. Messel, N. 113. Meyer, F. B. 46. Midrasch 2. Miller, A. 46, °Mitteilungen der Ges. z. Erforsch. jüd. Kunstdenkmäler 176. Molière 131. Montan, P. 176. Montefiore, C. G. 110.

Moon, G. W. 46.

Moore, P. G. F. 141.

Morpurgo, G. 46. Nacht, Alb. 119. Natanson, Ch. 109. Neteler, B. 141. Neumann, S. 72. Neviasky, M. A. 119 Niese, B. 141. "Nobel, N. A. (J. Fr.) 119. ^oNordau, M. 176. Nowack, W. 141 Oettinger, A. 37. Oort, H. 46. Ostrowska, Rosa 87. Pappenheim, Bertha = Berthold, P. Passigli, Ugo 119. Paterson, J. A. 141. Pavly, Jean de, 46; 119; 120. Pereferkovic, 119. Perle, K. W. (Poznanski) 72. Perles, F. 136. Peters, M. C. 46. Pinchas b. Jehuda 107. Pinsker, L. 176. Pisar, J. H. 131. Pizzi, Italus 46. Poznanski (Eppenstein) 14. Prins, L. Ch. 131. Rabi, Simon 2. Rabinowitsch, Rabinowitz, M. E. 131. Rafalowicz, S. 37. Ragoler, Elia 131

Ratner, J. 132. Rawicz, M. 47. Reichmann, L. 36. Riessler, P. 47. Rosen, M. 2. -, S. 2. Rosenfeld, M. 131. o-, Ph. 1. Rosenkranz, N.131. Rosenmann, 141. Rosenthal, F., s. Gedenkbuch . . . Kaufmann. Roth, S. 37. Rubin, S. 37; 131. oSa'adja (Eppenstein) 73; s. auch Baron. Sacher-Masoch 47. Sakosch, R. M. 47. Salant, J. A. 37; 131. Saler, J. 132. Sänger, H. 81. Saubin, A. F. 81. Scherer, J. (B-y) 47. Schlatter, A. 176. Schlesinger, 129. Schlessinger. 177. Schmelzstein, 37. Schmidt, C. 177. Scholz, H. 119. Schück, S. 75. Schultze, M. 47. Schwab, M. 047 (Blau); 141. Schwarz, A. 132. -, J. H. 48. Seesemann, O. 48. Segal, A. 37. Selbie, J. A. 46.

Fr.) 119. Sell, H. T. 119. Seyerlen, R. (E. M.) 49. Silberbusch, D. J. 37 °Silbermann, Ch. S. Simpson, W. 119. Singer, J. (B-y) 115 Slonimski, Ch. S. 132. Slostsch, D. S. 38. °Sluzki, A. J. 38. Smend, R. 48. Smith, H. A. 48. —, H. W. 177. Sofer, J. 38. -, S. 46. o-, W. 166. Sokolow, N. 2. Spranger, J. 177. ^oStaal, M. 2. Stein, L. 48. Steinschneider, H. N. = Maggid. Stentzel, A. 48 ^oStern, G. (B-y) 38. -, M. 177. Stevenson, B. 81. Stewart, H. F. 48. -, R. L. 16. Strack, Herm. L. 16 Stremowski, B. 38. Szenhag, S. 177. ^oTal, T. (S.S.) 48. Talmud 120. Taubeles, S. A. 120. Taylor, C. 81. Teitelblatt, J. E. 3. Teller, H. E. 38.

Seligmann, C. (J. Fr.) 119.
 Sell, H. T. 119.
 Seyerlen, R. (E. M.) 49.
 Silberbusch, D. J. 37.
 Silbermann, Ch. S. 69.
 Simpson, W. 119.
 Singer. J. (B-y) 115.
 Slonimski, Ch. S.
 Tertus. Alex. 132.
 Tosefta 75; 182.
 Toy, C. T. 16.
 Transactions 177.
 Triwaks, M. Ch. 132.
 Turgenjew, J. 37.
 Tyler, Thom. 16.
 Unger, J. J. 48.
 Vienney, A. B. 16.
 Vorträge, pop.

wiss. (E. M.) 48.

Vredenburg, J. 3.

Bi

vie

.8

881

fass

Fra

alse

die

dar

°Wagenaar, L. 49. °Wallerstein, J. H. Walter, Fr. 142. Weichmann, Fr. 16. "Weiss, S. (Lewinsky) 75. Weissberg, J. J. Wellhausen, J.177. Wendland, P. 132. Wertheimer, S. 38. White, A. 120; 177. Widrin, A. W. 132. Wiesen, J. 120. Wise, Is. M. 120. Willrich, H. 142. Wittmann, M. 133. Wobersin, Fr. 142. ·Wrede, Fr. Fürst 49.

Young, R. 81.

Zelinker, J. 132. Ziemssen, O. 81. Zimmermann, H. 142. OZinger, J. 1; 2.

Wissenschaftliche Aufsätze.

Teplitzky, S. 3.

Abramowitz, Herm., Sha'ar Ha-Shir. 87.
Bacher, W., Ein Ritualcompendium in persischer Sprache. 147.
Eppenstein, S., Verbesserungen und Ergänzungen zu Joseph Kimchi's Mischle-Commentar. 143, 178.

Krauss, Sam., Eine orientalische Kethuba. 29.

[Lewinsky, A., Bemerkungen und Ergänzungen zu einigen im Kaufmann-Gedenkbuche veröffentlichten Abhandlungen historischen Inhalts. 171.] Marx, A., Eine Sammelhandschrift im Besitze des Herrn A. Epstein. 54. Poznanski, S., Mitteilungen aus handschriftl. Bibel-Commentaren. VI. u. VII: Tanchum Jeruschalmi. 122, 184.

[— Zusätze zu Dr. M. Brann's Verzeichnis der Schriften und Abhandlungen

David Kaufmann's. 173.]
Seeligmann, Sigm., Berichtigungen und Nachträge zu Dr. Ed. Biberfeld's

Verzeichnis der Karlsruher hebr. Drucke. 61, 90.

Steinschneider, M., Christliche Hebraisten (und "Nachträgliches" dazu.)
18, 50, 83, 120.

 Nachträge zu G. A. Kohut, Bibliographie of the Writings of Prof. Dr. Mor. Steinschneider. 189.

Weikert, P. Thom. Aq., Aus Montefiascone. 23.

Kataloge und Prospecte.

Margoliouth, G., Catalogue of the Hebrew and Samaritan Manuscripts in the British-Museum, Part I (angez. von M. Steinschneider) 17. — Bernstein, Ig., Catatogue des livres parémiologiques etc. (angez. von Porges) 81. — Gebr. Levisson in Amsterdam, השטר etc. (angez. von B-y) 142. — The Jewish Encyclopedia, Publisher's Announcement etc. 142. — S. Belforte & Co. in Livorno, Katalog, 177. — C. Boas Nachf. in Berlin, Katalog Nr. 8, 177. — A. Goldschmidt in Hamburg, Bücherverzeichnis N. 38, 177. — J. Kauffmann in Frankfurt a. M., Katalog No. 34, 177. — Ders., Katalog No. 35, 177. — Van Creveld & Co. in Amsterdam, Prospectus:

Miscellen und Notizen

Zum Schrifttum und Ritus des persischen Juden von Buchårå (von W. Bacher) 31. — Der erste Druck der Bombergschen Offizin (von Porges) 31. — Ein Citat aus Sirach (von S. Krauss) 64. — Reimprosa... des Jacob Anatoli (von dems.) 64. — Berichtigung zu S. 30 d. B. (von dems.) 64. — Eine alte Verlagsanzeige (von D. Simonsen) 94. — Zu Chajjudsch' viertem gramm. Werke (von A. Harkavy) 95. — Zum Diwan Jehuda ha-Levi's (von M. Steinschneider) 126. — Pergamentdruck Tefiloth nach römischem Ritus (von A. Fr.) 127. — Berichtigung zu S. 64 (von W. Bacher) 127. — Arabische Quellen über Juden (von M. Steinschneider) 155. — Zur Parabel von den drei Ringen (von dems.) 155. — Der Jude im Türkischen "Schattentheater" (von dems.) 157. — Zur Calamität der "Hirten und Aussätzigen" (von dems.) 158. — Sterns Tachkemoni in zwei versch. Editionen? (von Dr. Goldfahn) 158. — Sterns Tachkemoni in zwei versch. Editionen?

Nachtrag zu S. 167 ff. (Kaufmann-Gedenkbuch).

Unter den interessanten Genisa-Fragmenten, die Gaster (S. 222 ff.) mitteilt, ist Nr. XIX weder ein "Brief", noch in "gereimter Prosa" abgefasst, noch auch ist R. Chananel der Verfasser. Es handelt sich um ein Fragment von Jehuda ha-Levi's Gedicht בה ללב בל ללב בל א הענים הם Ausgabe I N. 68 p. 95 ff. abgedruckt ist. Das Fragment enthält Z. 33—60, also die grössere Hälfte des Gedichtes; für die Feststellung der Lesarten ist die Veröffentlichung von Wert. Als sollten wir davor gewarnt werden, das Gedicht seinem Autor abzusprechen und etwa Chananel beizulegen, ist gleich darauf der Anfang eines anderen Gedichtes von Jeh. ha-Levi, הכאבים (Zz., Ltg. S. 676; Luzzatto, Register IV N. 45; Ms. Berlin 4° N. 576, bei Steinschn, Catalog I Tl. S. 119 N. 84), in dessen Acr. der Dichter seinen

Namen zeichnet, gegeben. — Das darauf folgende Stück N. XX ist ebenfalls der Schluss eines metrischen Gedichtes, und ist die Veröffentlichung desselben für uns umse interessanter, als wir daraus ersehen, in welcher Weise unfähige Dichterlinge — Jehuda ha-Levi missbraucht haben. Denn einem Gedichte dieses Meistersängers, anfangend במבטי החלים (Ms. Oxf. 1970, I Nr. 18), hat der Verf. seine Verse entlehnt. Das Stück soll lauten:

סככותו וחיו בו שמונה]
וכל יקר [ואין קץ לתכונה]
וכל אלה עלוי] אופן תבונ[ה]
ולבב ער בתוך גופ[ה ישנה]
השיבוני לבן פורת ל[מקנה]
ושלחנו לבל ...)
ותקהל ...)
ותשוב את ימי [וקן לעדנה]
וישילו בכל דרך ופנ[ה])
ישכילו בכל דרך ופנ[ה])
מחלציו בני פובים כאלקנה).

ושבעת [כוכבי שחק כאחים ואשתעשע בכל יופי ל[גבו] וחמשרה ו[ת]כבוד והחן חלומי חעביר[ו]ני אליהם (בדיב חורים נדיב לבב גדיב יד לחכמתו וחומתו וחסרו גביר תפך נוה ציה לעדן (אלות חי ירומים מעלותיו (בן: מור מור ביד לעדן (אלות חי ירומים מעלותיו

Die Verse 1—5 und 7 hat unser "Dichter" von Jehuda ha-Levi einfach unverändert abgeschrieben. Doch nein, er hat wohl eine Aenderung vorgenommen. In seiner Vorlage hat nämlich Vers 5b gelautet: השנכני לאברהם der vorlage hat nämlich Vers 5b gelautet: השנכני לאברהם beine Anspielung auf Gen. 23,18. Das hat aber unserem Sänger nicht gepasst, da der von ihm Gelobte wahrscheinlich Josef geheissen hat, und so schrieb er denn לבן מורח denes. 49, 22); dass auch in Vers 8b auf Abraham angespielt wird, hat er nicht gemerkt. In Vers 6, 7, 9 und 10 haben wir Gelegenheit, des Dichters eigenes Genie zu bewundern und zu sehen, wie es ihm (Vers 10b) nicht gelingen wollte — das Metrum zu treffen!

sehen, wie es ihm (Vers 10b) nicht gelingen wollte — das Metrum zu treffen! In dem von Neubauer (S. 279 ff.) veröffentlichten Genisa-Fragment (= G), das in seinem ersten Teile ein Register zu einem Diwan Jehuda ha-Levi's bildet, ist nicht ein unbekanntes Gedicht verzeichnet. Die Lücken im Quellennachweis lassen sich an der Hand des Diwan ed. Brody (I. Bd. = B L II. Bd. = B II) und der Verzeichnisse zu L (= Diwan, früher Luzzatto, jetzt Oxford, Neub. N. 1791) und P (= Diwân, früher Poc. 74, jetzt Neub. N. 1790) ausfüllen. Versehen wir die Liste in G mit fortlaufenden Nrr., so ergiebt sich folgendes Verhältnis: 20 (שמש אשר פנה) = BI N. 106; 23 נשאוני תמול חדרי) = L. 365, P 109; 28 = B II 27; 58 (שאוני תמול חדרי) = L. 179, P 155; 60 (הה לי ידידי מפרידת) = B I 28; 70 = P 167; 72 ist iden tisch mit P 169, (Neub. falsch עלי שער 78 = B II, 36; 79 = ibid. 35; 80 (צרי גלעד] בפי שרף) אל בית הנבנה על קו) = ibid. 49; 81 = ibid. 60; 82 (אל בית הנבנה על קו) ibid. 57; (83 ist B II 9, nicht B I 4, wie im Nachweis angeg.; dieses ist bereits N. 45 verzeichnet); 85 (מכרו בני יכים) B II 51; 86 = ibid. 61; 89 = P 185, wo אני אל אני אל אני אלרא); 94 = B II 66; 95 = ibid. 2 (אברא); 102 (המאל שמועה צללה) L 287, P 199; 103 — B I 99; 104 (הניחם הגביר חלפון) der Ort ist; im Allgemeinen sei bemerkt, dass in Dîwân ed. Brody Bnd. II, der vollständig unberücksichtigt geblieben ist, über 30 Stücke der Liste abgedruckt sind. Für die Geschichte des Dîwân ergiebt sich aus der Liste die interessante Thatsache, dass der Sammler, der im Grossen-Ganzen dem Cod. Poc. 74 folgt, mehr, als es sonst der Fall ist, die Gedichte nach ihrem Inhalte zusammenstellen will, freilich ohne dieses Princip streng durchzuführen. Der zweite Teil der Liste, der, wie angenommen werden darf, nur Gabirol'sche (oder Gabirol zugeschriebene) Gedichte verzeichnet, giebt von zahlreichen bis jetzt ungekannten Gedichten Kunde. — B-y.